

Københavns Kommune
Att.: Kontorchef Helene Vinten Madsen
dirsek@okf.kk.dk

Dato: 30-06-2025
Enhed: Kommunalret
Sagsbeh.: Hans B Thomsen
Koordineret med:
Sagsnr.: 2025 - 6722
Dok. nr.: 358279

Vedr. Københavns Kommunes ansøgning om dispensation fra lov om kommunernes styrelse

Ved brev af 23. juni 2025 har Københavns Kommune ansøgt Indenrigs- og Sundhedsministeriet om dispensation efter § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse til at indsætte nedennævnte midlertidige bestemmelser i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt for perioden fra den 1. januar 2026 til og med den 31. december 2029.

Af § 24 i det indsendte forslag til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, som ønskes at gælde fra den 1. januar 2026, fremgår følgende:

"Kapitel 9

Københavns Kommunes borgerrådgiverfunktion

§ 24. Det etableres en borgerrådgiverfunktion, som administreres direkte under Borgerrepræsentationen med henvisning til § 65 e i lov om kommunernes styrelse.
Stk. 2. Borgerrådgiverfunktionen skal bistå Borgerrepræsentationen med dennes tilsyns- og kontrolfunktioner i forhold til udvalg, borgmestre og forvaltninger samt varetage nærmere af Borgerrepræsentationen fastsatte opgaver om borgerrådgivning og borgervejledning.
Stk. 3. Borgerrådgiverfunktionen indgår i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, jf. § 26, og Borgerrepræsentationen fastsætter de nærmere regler for dennes virksomhed."

Bestemmelserne i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, som der ønskes dispensation til, og som ønskes at gælde fra den 1. januar 2026, har følgende ordlyd:

"Kapitel 10

Midlertidige bestemmelser (indtil den 31. december 2029)

§ 25. Den øverste daglige ledelse af den del af kommunens administration, der varetager Økonomiudvalgets og de stående udvalgs forvaltningsområder i Københavns Borgerservice varetages – uanset bestemmelserne i § 11 og i kapitel 7 – af borgmesteren for det udvalg, hvorunder Københavns Borgerservice er henlagt.

§ 26. Der etableres en uafhængig kontrol- og rådgivningsfunktion, som administreres direkte under Borgerrepræsentationen.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen fastsætter de nærmere regler for dennes virksomhed.

Stk. 3. Som en del af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion etableres en intern revision.

Stk. 4. Intern revision skal bistå kommunens revisor i dennes revision af kommunens regnskaber, samt understøtte Borgerrepræsentationen i dennes tilsyn med forvaltningen af kommunens økonomiske midler.

Stk. 5. Som en del af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion etableres en databeskyttelsesrådgiverfunktion med henvisning til artikel 37-39 i databeskyttelsesforordningen.

Stk. 6. Databeskyttelsesrådgiverfunktionen skal varetage opgaver med at rådgive om spørgsmål vedrørende beskyttelse af personoplysninger og føre tilsyn med kommunens overholdelse af den til enhver tid gældende lovgivning om databeskyttelse.

Stk. 7. Som en del af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion etableres en whistleblowerenhed.

Stk. 8. Whistleblowerenheden skal varetage de opgaver, der påhviler kommunen efter §§ 9-13, 16, 23, 24 og 27 i lov om beskyttelse af whistleblowerne og udgør dermed Københavns Kommunes whistleblowerordning.

Stk. 9. Lederen af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion har titel af Borgerrådgiver, Revisionschef og Databeskyttelsesrådgiver. Lederen ansættes og afskediges af Borgerrepræsentationen."

Af referatet af Borgerrepræsentationens møde den 19. juni 2025 fremgår bl.a. (under punkt 5), at Borgerrepræsentationen uden afstemning traf en principbeslutning om at godkende Økonomiudvalgets indstilling om, at den i bilag 1 vedhæftede "Aftale om ressortopdelingen i Københavns Kommune" godkendtes. Af aftalen – der var tiltrådt af Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Venstre, Alternativet, Liberal Alliance og løsgængerne Helle Jønch og Finn Rudaizky – fremgår bl.a. (aftalens side 9), at partierne er enige om, at de to uafhængige funktioner Intern Revision og Borgerrådgiveren sammenlægges under én samlet ledelse.

Af referatet af Borgerrepræsentationens møde den 19. juni 2025 fremgår endvidere (under punkt 6), at Borgerrepræsentationen med 53 stemmer imod 1 (et medlem af Det Konservative Folkeparti) godkendte Økonomiudvalgets indstilling om at godkende bl.a. den vedlagte funktionsbeskrivelse for den nye samlede enhed benævnt Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion. Af referatet fremgik endvidere følgende:

"Enhedslisten, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, SF, Radikale Venstre, Venstre og Liberal Alliance videreførte følgende protokolbemærkning fra et samlet Økonomiudvalg, som Alternativet, Finn Rudaizky og Helle Jønch tilsluttede sig:

"Partierne er enige om, at den nye samlede uafhængige kontrolfunktion organisatorisk skal indrettes, så den daglige udførelse af opgaver som hhv. Borgerrådgiverfunktion og Intern Revision sker i to teams, som hver især ledes og bemandes af medarbejdere med fornødne hhv. juridiske og revisionsfaglige kompetencer. Der skal således være en tydelig fordeling af opgaver, så medarbejderne i en borgerrådgiverfunktion alene varetager disse opgaver, jf. § 65e i styrelsesloven. Det skal sikre, at Borgerrådgiverfunktionen og Intern Revision fortsat er fagligt stærke i forhold til københavnernes retssikkerhed. Partierne forudsætter, at det nye Kontrol- og Rådgivningsudvalg forholder sig til den nærmere organisering af den nye samlede enhed."

Af referatet af Borgerrepræsentationens møde den 19. juni 2025 fremgår endvidere (under punkt 7), at Borgerrepræsentationen uden afstemning godkendte Økonomiudvalgets indstilling om, at ændringerne i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, der fulgte af "Aftale om ressortopdelingen i Københavns Kommune", godkendtes og oversendtes til 2. behandling i Borgerrepræsentationen med henblik på ikrafttræden den 1. januar 2026.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation fra lov om kommunernes styrelse

Efter § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har indenrigs- og sundhedsministeren bl.a. adgang til at godkende, at en kommunalbestyrelse træffer bestemmelse i styrelsesvedtægten om en anden styreform end den styreform efter § 64 a i lov om kommunernes styrelse, som Københavns Kommune i sin styrelsesvedtægt har valgt. Efter denne styreform har formændene for de stående udvalg den øverste daglige ledelse af den del af kommunens administration, der varetager udvalgets forvaltningsområder, og kommunalbestyrelsens formand har den øverste daglige ledelse af kommunens øvrige administration, i det omfang andet ikke er bestemt i styrelsesvedtægten.

I den anledning skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet meddele, at ministeriet efter § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse med virkning for den kommende valgperiode kan godkende de nævnte bestemmelser i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets vilkår for dispensationen fremgår nedenfor.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets vilkår om en ændring af bestemmelserne i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt er ligeledes gengivet nedenfor.

Ad Københavns Borgerservice

Dispensationen indebærer for så vidt angår § 25 i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, at Københavns Borgerservice alene henhører under den umiddelbare forvaltning for det stående udvalg, som Københavns Borgerservice henhører under, og alene henhører under den øverste daglige ledelse af borgmesteren for det stående udvalg, som Københavns Borgerservice henhører under.

Den nævnte ordning indebærer hermed en fravigelse fra Københavns Kommunes styreform efter § 64 a i lov om kommunernes styrelse, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet i medfør af § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse meddeler dispensation til.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har tidligere meddelt dispensation hertil, bl.a. ved Økonomi- og Indenrigsministeriets brev af 14. november 2017 (j.nr. 2017-4111, resumédata-basen 21.6.1.) og Indenrigs- og Boligministeriets brev af 4. oktober 2021 (j.nr. 2021-5934, resumédata-basen 21.6.1).

Ad Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion

Indenrigs- og Sundhedsministeriet noterer sig, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion som anført i § 26, stk. 1, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt administreres direkte under Borgerrepræsentationen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er meddelt på vilkår af, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion ikke henhører under økonomiudvalgets eller et stående udvalgs umiddelbare forvaltning og ikke er underlagt overborgmesterens eller de øvrige borgmestres øverste daglige ledelse af kommunens administration. Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion er således direkte underlagt Borgerrepræsentationen, der bl.a. fører tilsyn med denne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er endvidere meddelt på vilkår af, at det er Borgerrepræsentationen, der ansætter og afskediger lederen af Den

Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, jf. forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt § 26, stk. 9.

Den nævnte ordning indebærer hermed en fravigelse fra Københavns Kommunes styreform efter § 64 a i lov om kommunernes styrelse, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet i medfør af § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse meddeler dispensation til.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har for så vidt angår den interne revision og databeskyttelsesrådgiverfunktionen tidligere meddelt dispensation hertil, bl.a. ved Økonomi- og Indenrigsministeriets brev af 14. november 2017 (j.nr. 2017-4111, resumédatabasen 21.6.1.) og Indenrigs- og Boligministeriets brev af 4. oktober 2021 (j.nr. 2021-5934, resumédatabasen 21.6.1).

Dispensationen er meddelt på de vilkår, der er fastsat nedenfor.

Ad intern revision

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er – ligesom i forbindelse med de tidligere meddelte dispensationer ved bl.a. Økonomi- og Indenrigsministeriets brev af 14. november 2017 (j.nr. 2017-4111, resumédatabasen 21.6.1.) og Indenrigs- og Boligministeriets brev af 4. oktober 2021 (j.nr. 2021-5934, resumédatabasen 21.6.1) – meddelt på vilkår af, at Københavns Kommunes interne revision, jf. § 26, stk. 3 og 4, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, ikke skal varetage opgaver, som efter lovgivningen eller kommunens styrelsesvedtægt påhviler økonomiudvalget eller de stående udvalg.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er endvidere – ligesom i forbindelse med de tidligere meddelte dispensationer – meddelt på vilkår af, at den interne revisions bistand til revisors udførelse af opgaver som led i den lovpligtige revision sker under revisors kompetence og ansvar.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er endvidere – ligesom i forbindelse med de tidligere meddelte dispensationer – meddelt på vilkår af, at aftale mellem den interne revision og revisor om, hvilke dele af de lovpligtige revisionsopgaver der varetages af den interne revision, ikke begrænser revisors adgang til og ansvar for selv at efterprøve arbejde udført af den interne revision, at udføre yderligere arbejde i forlængelse heraf eller at udføre arbejdet selv. Baggrunden herfor er, at revisor ikke ved aftale eller på anden måde kan begrænse sit ansvar for revisionen og derfor alene kan basere sig på den interne revisions arbejde i det omfang, revisor selv vurderer dette som forsvarligt.

Ad databeskyttelsesrådgiverfunktionen

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er – ligesom i forbindelse med de tidligere meddelte dispensationer ved bl.a. Økonomi- og Indenrigsministeriets brev af 14. november 2017 (j.nr. 2017-4111, resumédatabasen 21.6.1.) og Indenrigs- og Boligministeriets brev af 4. oktober 2021 (j.nr. 2021-5934, resumédatabasen 21.6.1) – meddelt på vilkår af, at databeskyttelsesrådgiverfunktionen, jf. § 26, stk. 5 og 6, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, ikke varetager opgaver, som efter lovgivningen eller kommunens styrelsesvedtægt påhviler økonomiudvalget eller de stående udvalg, og at de opgaver vedrørende databeskyttelsesrådgiveren, som Borgerrepræsentationen delegerer til revisionsudvalget, ligger inden for rammerne af de funktioner, et udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse

lovligt kan varetage, herunder først og fremmest forberedende og rådgivende funktioner.

Dispensationen er endvidere – ligesom i forbindelse med de tidligere meddelte dispensationer – meddelt på vilkår af, at databeskyttelsesrådgiverens opgaver som minimum omfatter det, der følger af databeskyttelsesforordningens art. 39, og at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens øvrige opgaver ikke indebærer en interessekonflikt i forhold til opgaverne som databeskyttelsesrådgiver.

Dispensationen er endvidere meddelt på vilkår af, at Københavns Kommune sikrer, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens udførelse af andre opgaver end funktionen som databeskyttelsesrådgiver sker i overensstemmelse med artikel 38, stk. 6, i databeskyttelsesforordningen.

Artikel 38, stk. 6, i databeskyttelsesforordningen, jf. bilag 1 til databeskyttelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024, har følgende ordlyd:

”Databeskyttelsesrådgiveren kan udføre andre opgaver og have andre pligter. Den dataansvarlige eller databehandleren sikrer, at sådanne opgaver og pligter ikke medfører en interessekonflikt.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal herved bemærke, at ministeriet ikke har foretaget en vurdering af, hvorvidt Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens udførelse af andre opgaver end funktionen som databeskyttelsesrådgiver, herunder opgaven som whistleblowerenhed, er forenelig med databeskyttelsesforordningen, og dermed ikke har foretaget en vurdering af den af Borgerrepræsentationen den 19. juni 2025 vedtagne funktionsbeskrivelse for Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion. Dette spørgsmål henhører i givet fald under Justitsministeriet.

Ad whistleblowerfunktionen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet ses ikke tidligere at have meddelt dispensation til oprettelse af en whistleblowerenhed som en del af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion.

Dispensationen er meddelt på vilkår af, at whistleblowerenhedens opgaver, jf. § 26, stk. 7 og 8, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, omfatter de opgaver, der påhviler kommunen efter §§ 9-13, 16, 23, 24 og 27 i lov om beskyttelse af whistleblowere, herunder overholder kravene i denne lov om upartiskhed, fortrolighed og informationspligt, at whistleblowerenheden dermed udgør den interne whistleblowerordning, som Københavns Kommune efter lov om beskyttelse af whistleblowere har pligt til at etablere, og at Københavns Kommune i den forbindelse sikrer, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens øvrige opgaver ikke indebærer en interessekonflikt i forhold til opgaverne som whistleblowerenhed.

Dispensationen er endvidere meddelt på vilkår af, at Københavns Kommune i den forbindelse sikrer, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens udførelse af andre opgaver end funktionen som whistleblowerenhed sker i overensstemmelse med lov om beskyttelse af whistleblowere.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal herved bemærke, at ministeriet ikke har foretaget en vurdering af, hvorvidt Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens udførelse af andre opgaver end funktionen som whistleblowerenhed, herunder

opgaven som intern revision og databeskyttelsesrådgiver, er i overensstemmelse med lov om beskyttelse af whistleblowere, og dermed ikke har foretaget en vurdering af den af Borgerrepræsentationen den 19. juni 2025 vedtagne funktionsbeskrivelse for Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion. Dette spørgsmål henhører i givet fald under Justitsministeriet.

Ad borgerrådgiverfunktionen

Det fremgår af Københavns Kommunes ansøgning om dispensation, at Københavns Kommune har oprettet en borgerrådgiverfunktion direkte under Borgerrepræsentationen med henvisning til § 65 e i lov om kommunernes styrelse, og at Borgerrepræsentationen på et møde den 19. juni 2025 har besluttet, at Borgerrådgiverfunktionen og Intern Revision sammenlægges i en ny funktion, der fortsat skal være uafhængig og forankres direkte under Borgerrepræsentationen.

Af Københavns Kommunes ansøgning fremgår bl.a. følgende:

”Anmodning om fornyelse af dispensation

For at styrke den samlede interne kontrol- og rådgivningsfunktion i Københavns Kommune og underbygge synergier og faglig sparring på tværs af de to uafhængige kontrolinstanser har Borgerrepræsentationen på sit møde den 19. juni 2025 besluttet, at Borgerrådgiverfunktionen og Intern Revision sammenlægges i en ny funktion, der fortsat skal være uafhængig og forankres direkte under Borgerrepræsentationen.

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at det er muligt at tildele funktionen som Borgerrådgiver, Revisionschef og Databeskyttelsesrådgiver til samme person. Alle funktionerne er i dag etableret som interne, uafhængige funktioner med direkte reference til Borgerrepræsentationen, og har til opgave at fungere som tilsyns-, kontrol- og rådgivningsfunktion i forhold til kommunens administration og kommunens borgere.

I forhold til borgerrådgiverfunktionen vil forudsætningen om uafhængighed efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse fortsat være til stede, idet organiseringen vil være direkte under Borgerrepræsentationen og uafhængig af kommunens forvaltninger.

Det forudsættes, at den samlede uafhængige kontrol- og rådgivningsfunktion skal indrettes, så den daglige udførelse af opgaver vedrørende borgerrådgiverfunktionen og intern revision samt databeskyttelsesrådgiverfunktionen sker i forskellige teams, som består af medarbejdere med fornødne juridiske og revisionsfaglige kompetencer med en tydelig fordeling af opgaver. Med henblik på at iagttage kravet i § 65 e i lov om kommunernes styrelse, vil der ske en tydelig fordeling af opgaverne, så medarbejderne i borgerrådgiverfunktionen kun varetager disse opgaver.”

§ 65 e i lov om kommunernes styrelse har følgende ordlyd:

”§ 65 e. Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om oprettelse af en borgerrådgiverfunktion, der ikke henhører under de stående udvalgs eller økonomiudvalgets umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender. Lederen af borgerrådgiverfunktionen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Økonomiudvalget skal, for så vidt angår borgerrådgiverfunktionen, varetage de opgaver, som økonomiudvalget er tillagt efter § 18, stk. 2-4, § 37 og § 45, stk. 1 og 2.

Stk. 3. Borgerrådgiverfunktionen henhører ikke under borgmesterens øverste daglige ledelse af kommunens administration.

Stk. 4. Borgerrådgiverfunktionen kan kun varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse, hvis kommunen styres efter reglerne i § 64 a, § 64 b, § 65, § 65 a eller flere af de nævnte bestemmelser.”

Indledningsvis skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærke, at indenrigs- og sundhedsministeren efter § 65 c i lov om kommunernes styrelse ikke har adgang til at dispensere fra bestemmelsen om borgerrådgiverfunktionen i § 65 e i lov om kommunernes styrelse, og at indenrigs- og sundhedsministeren heller ikke på andet grundlag har hjemmel til at dispensere fra denne bestemmelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation til oprettelse af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion med de opgaver, herunder borgerrådgiverfunktionen, som er fastsat i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, er derfor meddelt på vilkår af, at betingelserne for oprettelse af en borgerrådgiverfunktion efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse er opfyldt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er derfor meddelt på vilkår af, at betingelserne i § 65 e, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse er opfyldt, herunder betingelsen om, **at** borgerrådgiverfunktionen ikke henhører under de stående udvalg eller økonomiudvalgets umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender (§ 65 e, stk. 1, 1. pkt.), **at** lederen af borgerrådgiverfunktionen ansættes og afskediges af Borgerrepræsentationen (§ 65 e, stk. 1, 2. pkt.), **at** økonomiudvalget, for så vidt angår borgerrådgiverfunktionen, varetager økonomiudvalgets lovbestemte opgaver efter § 18, stk. 2-4, § 37 og § 45, stk. 1 og 2, i lov om kommunernes styrelse (§ 65 e, stk. 2), og **at** borgerrådgiverfunktionen ikke henhører under overborgmesterens eller nogen af de øvrige borgmestres øverste daglige ledelse af kommunens administration (§ 65 e, stk. 3, som finder tilsvarende anvendelse for Københavns Kommunes styreform efter § 64 a i lov om kommunernes styrelse, jf. § 65 e, stk. 5).

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er endvidere meddelt på vilkår af, at betingelsen efter § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse er opfyldt.

§ 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse opstiller som en betingelse for oprettelse af en borgerrådgiverfunktion efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse, at borgerrådgiverfunktionen kun kan varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har derfor fundet anledning til at vurdere, om betingelsen efter § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse er opfyldt, henset til, at borgerrådgiverfunktionen varetages i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, der også har til opgave at varetage intern revision, databeskyttelsesrådgiverfunktionen og whistleblowerfunktionen, jf. ordet ”kun” i bestemmelsen.

Af forarbejderne til § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, der blev indsat ved lov nr. 136 af 24. februar 2009, fremgår følgende, jf. Folketingstidende 2008-09, lovforslag nr. L 76, tillæg A, side 2257ff, specielt side 2274:

”I bestemmelsen fastsættes, at borgerrådgiverfunktionen kun kan varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration.

Ud over de grænser, som bestemmelsen fastsætter for opgaverne for en borgerrådgiverfunktion oprettet efter den foreslåede § 65 e, stk. 1, 1. pkt., kan en sådan

funktion ikke varetage opgaver, der ikke er kommunale, herunder opgaver, der er henlagt til en anden myndighed. [...]

Borgerrådgiverens opgaver vil endvidere ikke kunne gøre indgreb i de opgaver, der ved kommunens styrelsesvedtægt er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Dette indebærer, at borgerrådgiverfunktionen ikke vil kunne træffe afgørelser i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg. Således vil borgerrådgiverfunktionen ikke i et tilfælde, hvor f.eks. en borger retter henvendelse og udtrykker utilfredshed med en kommunal afgørelse inden for et udvalgs område kunne foretage en ny vurdering af sagen og eventuelt ændre afgørelsen. Borgerrådgiverfunktionens opgave i et sådant tilfælde vil derimod være enten at rådgive borgeren om, hvortil i kommunen vedkommende skal rette henvendelse, eller at videregive sagen til den relevante forvaltningsgren. Tilsvarende vil borgerrådgiverfunktionen ikke som led i sit tilsyn med den kommunale opgavevaretagelse kunne gribe ind i denne, f.eks. ved at ændre en afgørelse.

Borgerrådgiverfunktionens opgaver vil inden for de angivne rammer kunne falde i de to dele, der fremgår af den foreslåede bestemmelse. Den ene del er rådgivning og vejledning af borgere, der retter henvendelse til kommunen, herunder at hjælpe borgere videre i klagesystemet. Den anden del er tilsyn med, at kommunens øvrige administration varetager deres opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, god forvaltningsskik, de af kommunalbestyrelsen og udvalgene fastsatte retningslinjer og i øvrigt på en hensigtsmæssig måde. Det vil i forlængelse heraf være naturligt, at borgerrådgiverfunktionen afrapporterer herom til kommunalbestyrelsen og fremkommer med forslag og indstillinger om de skridt, som borgerrådgiverfunktionens konstateringer, måtte give anledning til. Dette kan f.eks. være ændringer i tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen el. lign. Borgerrådgiveren vil ligeledes som led i sit tilsyn kunne vejlede kommunens forvaltning.

Det er kommunalbestyrelsen, som fastsætter, hvad der skal være borgerrådgiverfunktionens opgaver, og de enkelte borgerrådgiverfunktioners opgaver vil ikke nødvendigvis omfatte alle de opgaver, der er nævnt ovenfor.

Fastsættelsen i styrelsesvedtægten af borgerrådgiverfunktionens opgaver skal være i overensstemmelse med det, der fremgår af den foreslåede bestemmelse. Beskrivelse kan godt uddybe borgerrådgiverfunktionens opgaver, men skal under alle omstændigheder kunne rummes indenfor denne beskrivelse. Den nærmere beskrivelse af borgerrådgiverfunktionens opgaver vil kommunalbestyrelsen kunne foretage uden for styrelsesvedtægten, hvilket indebærer, at ændringer heri ikke kræver to behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst seks dages mellemrum, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse om fremgangsmåden ved ændring af styrelsesvedtægten.”

Af Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, side 1047-1049, fremgår følgende vedrørende § 65 e, stk. 4, om borgerrådgiverfunktionens opgaver:

”En borgerrådgiverfunktion oprettet efter § 65 e, stk. 1, 1. pkt., kan ud over de grænser, der følger af § 65 e, stk. 4, ikke varetage opgaver, der ikke er kommunale, herunder opgaver, der er henlagt til en anden myndighed. Dette indebærer bl.a., at borgerrådgiveren ikke kan varetage opgaver, der er henlagt til en rekursmyndighed. Kan en sag, der rejses over for borgerrådgiverfunktionen, således indbringes for en rekursmyndighed, må borgerrådgiverfunktionen efter omstændighederne enten videresende sagen til rekursmyndigheden eller vejlede borgeren om muligheden herfor.

Borgerrådgiverens opgaver vil endvidere ikke kunne gøre indgreb i de opgaver, der ved kommunens styrelsesvedtægt er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Dette indebærer, at borgerrådgiverfunktionen ikke vil kunne træffe afgørelser i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg. Således vil borgerrådgiverfunktionen ikke i et tilfælde, hvor f.eks. en borger retter henvendelse og udtrykker utilfredshed med en kommunal afgørelse inden for et udvalgs område, kunne foretage en ny vurdering af sagen og eventuelt ændre afgørelsen. Borgerrådgiverfunktionens opgave i et sådant tilfælde vil derimod være enten at rådgive borgeren om, hvortil i kommunen vedkommende skal rette henvendelse, eller at videregive sagen til den relevante forvaltningsgren. Tilsvarende vil borgerrådgiverfunktionen ikke som led i sit tilsyn med den kommunale opgavevaretagelse kunne gribe ind i denne, f.eks. ved at ændre en afgørelse.

Borgerrådgiverfunktionens opgaver vil efter § 65 e, stk. 4, inden for de angivne rammer kunne falde i de to dele, der fremgår af bestemmelsen. Den ene del er rådgivning og vejledning af borgere, der retter henvendelse til kommunen, herunder at hjælpe borgere videre i klagesystemet. Den anden del er tilsyn med, at kommunens øvrige administration varetager deres opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, god forvaltningsskik, de af kommunalbestyrelsen og udvalgene fastsatte retningslinjer og i øvrigt på en hensigtsmæssig måde. Det vil i forlængelse heraf være naturligt, at borgerrådgiverfunktionen afrapporterer herom til kommunalbestyrelsen og fremkommer med forslag og indstillinger om de skridt, som borgerrådgiverfunktionens konstateringer, måtte give anledning til. Dette kan f.eks. være ændringer i tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen el.lign. Borgerrådgiveren vil ligeledes som led i sit tilsyn kunne vejlede kommunens forvaltning.

Det er kommunalbestyrelsen, som i styrelsesvedtægten fastsætter, hvad der skal være borgerrådgiverfunktionens opgaver. De enkelte borgerrådgiverfunktioners opgaver skal ikke nødvendigvis omfatte alle de opgaver, der er nævnt ovenfor.

Bestemmelsen i stk. 4 kan ikke antages at udelukke, at virkeområdet for en borgerrådgiverfunktion oprettet efter § 65 e kan begrænses til kun at omfatte nogle af kommunens opgaveområder.

Fastsættelsen i styrelsesvedtægten af borgerrådgiverfunktionens opgaver skal være i overensstemmelse med § 65 e, stk. 4. Beskrivelse kan godt uddybe borgerrådgiverfunktionens opgaver, men skal under alle omstændigheder kunne rummes inden for beskrivelsen i bestemmelsen. Den nærmere beskrivelse af borgerrådgiverfunktionens opgaver vil kommunalbestyrelsen kunne foretage uden for styrelsesvedtægten, hvilket indebærer, at ændringer heri ikke kræver, at fremgangsmåden ved ændring af styrelsesvedtægten, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt., iagttages.

Det vil ikke være i overensstemmelse med loven, hvis ansatte i en borgerrådgiverfunktion organiseret efter § 65 e tillige varetager andre kommunale opgaver, dvs. opgaver, der henhører under de stående udvalg og borgmesterens øverste daglige ledelse. Dette vil kunne give usikkerhed om, i hvilken egenskab vedkommende medarbejder varetager en given opgave, dvs. om dette sker i vedkommendes egenskab af borgerrådgiver med direkte reference til kommunalbestyrelsen, eller om det sker i vedkommendes egenskab af medarbejder i den øvrige kommunale administration med reference i første omgang til en chef i administrationen og i anden omgang til vedkommende stående udvalg. Endvidere vil det kunne svække mulighederne for, at borgerrådgiverfunktionen kan forelægge kommunalbestyrelsen oplysninger uafhængigt af udvalgene og den øvrige administration, hvis de medarbejdere, der varetager borgerrådgiverfunktionen, tillige varetager andre kommunale opgaver, i hvilken forbindelse de er undergivet administrationens og vedkommende stående udvalgs indholdsmæssige ledelse. Se skr. af 13. september 2013, j.nr. 2013-09180, resumédata-basen 13.8.3."

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal på den baggrund bemærke følgende:

Bestemmelsen i § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse må efter sine forarbejder forstås som en udtømmende fastlæggelse af borgerrådgiverfunktionens opgaver.

Det følger af Indenrigs- og Sundhedsministeriets praksis, at det ikke vil være i overensstemmelse med § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, hvis ansatte i en borgerrådgiverfunktion organiseret efter § 65 e tillige varetager andre kommunale opgaver, dvs. opgaver, der henhører under de stående udvalg og borgmesterens øverste daglige ledelse. Der henvises til Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 13. september 2013, som gengivet i resumédata-basen 13.8.3., og som gengivet i Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, side 1049.

Der ses imidlertid ikke at være taget stilling til, hverken i bestemmelsens forarbejder eller i Indenrigs- og Sundhedsministeriets praksis, hvorvidt borgerrådgiverfunktionen lovligt kan sammenlægges med andre funktioner inden for kommunens forvaltning, der ikke henhører under de stående udvalgs umiddelbare forvaltning eller borgmesterens øverste daglige ledelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at det i et tilfælde som det foreliggende vil være i overensstemmelse med § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse at sammenlægge borgerrådgiverfunktionen med de øvrige funktioner under Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, der som anført i § 26 i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt har til opgave at varetage intern revision, databeskyttelsesrådgiverfunktionen og whistleblowerfunktionen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger herved vægt på, at også de øvrige funktioner i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion som anført i § 26, stk. 1, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt administreres direkte under Borgerrepræsentationen, og at det er Borgerrepræsentationen, der ansætter og afskediger lederen af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, jf. § 26, stk. 9, i forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet forudsætter i den forbindelse, som anført nærmere ovenfor, at Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion ikke henhører under økonomiudvalgets eller et stående udvalgs umiddelbare forvaltning og ikke er underlagt overborgmesterens eller de øvrige borgmestres øverste daglige ledelse af kommunens administration. Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion er således direkte underlagt Borgerrepræsentationen, der bl.a. fører tilsyn hermed.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger endvidere vægt på, at formålet med bestemmelsen i § 65 e, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse – som anført i lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen og i Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse som gengivet i resumédata-basen 13.8.3 – har været at hindre, at borgerrådgiverfunktionen påtager sig andre kommunale opgaver, der henhører under de stående udvalg og borgmesterens øverste daglige ledelse, og herved gør indgreb i de opgaver, der ved kommunens styrelsesvedtægt er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg, eller påtager sig opgaver, der slet ikke er kommunale.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet forudsætter, at borgerrådgiverfunktionens opgaver inden for den samlede nye enhed Den Uafhængige Kontrol- og

Rådgivningsfunktion tilrettelægges på en sådan måde, at der ikke opstår interessekonflikter mellem borgerrådgiverfunktionens opgaver og enhedens øvrige opgaver, og på en sådan måde, at det er tydeligt udskilt, hvilke dele af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion der varetager borgerrådgiverfunktionen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet forudsætter i den forbindelse, som anført i Københavns Kommunes ansøgning, at den samlede uafhængige kontrol- og rådgivningsfunktion skal indrettes, så den daglige udførelse af opgaver vedrørende borgerrådgiverfunktionen og intern revision samt databeskyttelsesrådgiverfunktionen sker i forskellige teams, som består af medarbejdere med fornødne juridiske og revisionsfaglige kompetencer med en tydelig fordeling af opgaver. Indenrigs- og Sundhedsministeriet forudsætter i den forbindelse, at der med henblik på at iagttage kravet i § 65 e i lov om kommunernes styrelse vil ske en tydelig fordeling af opgaverne, så medarbejderne i borgerrådgiverfunktionen kun varetager disse opgaver.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation er meddelt på disse ovennævnte vilkår.

Ad bestemmelserne i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt

Det er et vilkår for dispensationen i medfør af § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, at de bestemmelser i styrelsesvedtægten, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet godkender i medfør af § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, skal være placeret i et særligt kapitel i styrelsesvedtægten, af hvis overskrift det fremgår, at de alene er gældende indtil den 31. december 2025.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i den forbindelse hæftet sig ved, at det i forslaget til § 24, stk. 3, i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt fastsættes, at borgerrådgiverfunktionen indgår i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, jf. styrelsesvedtægtens § 26, og at Borgerrepræsentationen fastsætter de nærmere regler for Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktionens virksomhed.

Bestemmelsen i forslaget til § 24, stk. 3, i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt forudsætter hermed, at der er fastsat en midlertidig bestemmelse vedrørende Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, og bør følgelig ikke placeres i den del af Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, der omhandler de bestemmelser i styrelsesvedtægten, der ikke kræver Indenrigs- og Sundhedsministeriets godkendelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation meddeles derfor på det vilkår, at bestemmelsen i forslaget til § 24, stk. 3, i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt udtages, og at der i stedet indsættes en bestemmelse med et tilsvarende indhold i forslaget til § 26 i Københavns Kommunes styrelsesvedtægt.

En sådan bestemmelse kunne f.eks. indsættes efter stk. 8 og før stk. 9 og have følgende ordlyd:

”Stk. 9. Københavns Kommunes borgerrådgiverfunktion, jf. § 24, indgår i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion, jf. § 26, og Borgerrepræsentationen fastsætter de nærmere regler for dennes virksomhed.”

Såfremt Borgerrepræsentationen endeligt vedtager de nævnte bestemmelser, skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet anmode Borgerrepræsentationen om at sende en kopi af den ændrede styrelsesvedtægt til Ankestyrelsen, jf. § 2, stk. 3, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation meddeles endvidere på det vilkår, at en kopi af den endeligt vedtagne styrelsesvedtægt indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan påse, at vilkåret om en ændring af forslaget til Københavns Kommunes styrelsesvedtægt er opfyldt.

Kopi af dette brev er sendt til Ankestyrelsen.

Dette brev vil blive lagt på Indenrigs- og Sundhedsministeriets resumédatabase.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk
Kontorchef